

VÉRALMA-HULLÁS

B. FOKY ISTVÁN

Kinek? Hol? Mikor? Mit? Miért?

Danilót szólítám még tegnap este,
évtizede már?! Ki is gondolhatná.
Délnek gurult a nyár, valahol messze
kis gesztenyegumóval a napsugár
és vak barátom zsinórját áztatta,
Vértó vérben skarlátszín halaknak,
fehér botjain még Kis szalmakalapja
úszott ősz nádbugák tövén a partnak.

Megszólítottam az éjjel Fehér Ferkét is,
még aznap éjjel, mert kukáinkkal zörgött,
soron kívül matatta sötétben száraz kenyér
betevőjét másnapra, nehogy megelőzött
legyen hajnalra, mert fürgébb fiatalja,
s ha nem siet, elmarja előle napjai szekér-
nyomát a lenni úton, a voltam szemével,
és szikár prézli-lelkét egy dinárért adja.

A Betyár-völgyön át, ott Karadordevónál,
megszólítottam a fáradt Kukacot.
Madárijesztő, ahogy vásznain áll,

és verejtékezi a haldokló Napot
egy koraszürkület-tanyarom ajtaja
közöbén ültében, késősürkületre várva,
Nagy Apáti-a az alig rőzsatúznél
gondolt épp átvérezni egy Más Világra!

A Krivaján, a mélypont tehénbögéses
éjszakáján kuvikkal a fejtölgulyással beszéltem.
Sándorban felbűgött az ötszáz köbcentis,
és vaktában száguldozott a friss vetésben.
Angyalnál kiült szembogarára virrasztani
Rogatica felől a vacsoracsillag s
a kanyar után, a kaptatón olyan volt Bandi,
mint akit vittében éppen őszi szelek hoznak.

És a Telecska-dombok Ungár-hajlatán
zongoránál ült éppen a század-számadó!
Most is tintaceruzával számokat babrált,
hogy pirkadatra pihenni lenne jó.
Meddő kísérlet volt már megszólítanom:
tövíg égett gyertyaláng-lelke kilobbant,
és már messze zörgött, fűtűgött csetreseivel
az Ungár utód egy távoli, pislá Univerzumban.

Etelnél ért a hajnal. Etelközt beszolgált pálinka
illata kavargott orromban, kialvatlan asszonysszaggal.
Keserű volt már számban a dohányföldék
reflexiói okozta koraszürkület, Halállal,
mikor megszólítottam a Megszólíthatatlant,
a Sírkert-kanyarnál magasló, csonka kézfejet,
akit a századvég, e véralma-, országalmahullás
mindigre kopjafázott Telecska-domb ágyad felett,

és hiába mondom már K. Frigyes után
szabadon, hogy Szivác-völgynek is két partja van.
Hiába szólítom Kornélt már Hozzád, s
hiába szólítnám átvérezett magam, mert

amit mondhatsz a megszólított jogán,
az sosem lesz, hogy aláztathoz porig hajolni!
Valami bogár poroszkál most már porodban,
s marad a lősz – porból csak porrá lenni.

És mégis, ott, a magas templomdombon,
ujjperec fosztotta kezéd-szólítás!
Az oltár feletti kérdőjelekben jайдult
faragványcsoporton, tükröd foncsorán
megszólalt magányod, egy végső szorítás
s utcahossz avarban rozsdult diófák
maguktól lesznek majd torzó-kézjegyben
felelet válasza egy nagy nulla okán.

A Fát szólítom, kedvencedet. A véralmafát.
Telecska elment már a Szemzők felé s
Kis-Szivácnak tart, tört kövön zötyög
a harmadik jogán egy új évezred elé.
Véralmák hullnak s Danilo gesztenyéi,
Kukac lenvásznain átvérzés-szintézis.
Valami végleg roncsolttá lett bennünk,
csak couleur locale lennénk tán mégis?

És itt, a pincék során is véralmafád,
róla hullanak véralma-könnyek.
Valaki biztat – Kerény félúton –, hogy
a múlt Időből is újra feléd menjek.
De megszólítani én már soha
nem tudhatok senkit és sehol,
magaddal vitted feleleteid,
és szólítatlanul is itt vagy valahol!

Szabadkán, 1999-ben, Atti születési napján októberén

ÉNARC-KÉPÜNK

Mintha Farkas B. pasztell Ölelésében
fognád kezem, öröktől, sziámi kötődéssel.
Árnyék árnyékán, napkeltelesen,
énarc-képünk visszfényén, roncs-képleten

kísérletezik a századvég szétszedve összerakni.
Páriák és párvenűk világán, agyonmosottan
kényszerülsz finoman, macskatalp puhán mosolyogni,
de ott mögötted a tehetetlenség kimondatlan.

S én mögötted, a megtúrni nehéz házi feladat,
te mögöttem, a várva várt Sirokkó látás-vakulása.
Énarc-képünk egérszín, riadt pillantásairól
egy világtékozlás bámul a Bájin-hátra,

és ha feltűnik sziluetted a Hercegovacskán,
miből már mára freskó-darabkák maradtak.
Kis-Palics nyugalmaiból próbállak összerakni,
melegét keresem benned a téli napnak.

Mintha Farkas B. pasztell Ölelésében –,
énképünk voltál, vagy, s mindigre leszel.
A ki nem mondottakban talán leginkább
vagy jelen, s számomra csupán így létezel!

UTCABÁL

A Magyarkáim ciklusból

Petőfis önolvasat

Hozott anyagból építkezünk.
Nyomják a szót a szájbanköltők.
Magzatvízválasztón csüng észak és dél,
paprikafüzéren emberöltők.

Áll a bál Bácska és Bánság hosszan,
millennium-köntösben az utcanép.
Én, ki sosem szoroztam, osztottam,
csupán epét izom itt legelébb.

Öszvéren ül a fajtám népe,
s üget, mint ügetnek kisleány szelek.
Ördögfejtüskébe lép, ki erre jár,
s kikezdi húsát dühös szeléndek.

Üstökig földben magyar-szkarabeusz,
biztosítva nekünk a három közép.
Valahol Tiszamély alszik Zeusz,
bolondos utcabájt mulat a Nép.

Rianás-versekben vérjégszilánkok,
megalvadt immár buckák vér-bora.
Bácsa-Bábelnek Pannon-pannóján
terítve csúf alánk szépapánk suba.

Í-romos romlás, könyvekből írott
égben a gyökér, alant szarkaláb.
Múltfél-táró nyüzsgés, szakad a fogódzó,
fejen áll szédülten magyar (a) Vajdaság.

Kispolgári kaptár épp kirajzás előtt,
nincs hozzá anyaméh és törzsön az ág.
Poszméhek zajognak, a mézgába fútan
csupán önlenyomat magyarkás Bácskaság.

Kornyika és tompa csúrdöngölős minden,
asztali citerák végek énekeltje.
Vértavi hídláb-díj a Szóból ollózva,
tövisszúró gébics istenkertecskéje!

Theresiopolis döbrögis portáin
szecesszió-termek utcabáli sora.
Mindenütt ott immár vajd. magy. kispolgárin
Veronika-kendőnk kult. magy. útnak pora.

Burjánzik a nyüzsgés, pezsdül savószintünk,
fakutyán tavaszban kérész halálharca.
Tolmácsoló sáskák imához vezényelt
reproduktív-halma zörög az avarba.

Te, bezzeg, csak húzod agyarrá magyarka,
dalikázol egyre, oly jól megyen sorod.
Rázogatod egyre melyette rongyaid,
sokaknak tetszetős játszod bűnbánatod.

Álvaszülés-torzók, egyke barlanglakók,
kárókatonáknak tolla nyomán fejfa.
Becsevár térítõn lészen vízvázasztók
délre konyult kedvünk kultúrvigadalma.

Hintik immár mea s culpa virágporát
csukódó szemhéjak seprőcskéi hosszán.
Pitypang-ravatalon vajd. magy. mulandóság
szürcsöli kehelyből korunk miseborát.

És ha Pegazusán fölszárnyal magyari,
énekkal és tánccal, jó talp alá húzva,
sose halunk! soha? Mohácsok mohája
lészen immár párna fejünk alá dudva!

Áll a bál Végeken, a Vajdaság hosszan,
állvaszülés-torzók kiárusítása!
Pannon-pannó kellék, ihajtyuhaj díszlet,
vigad a magyarkák jobbra jajdulása!

(Szabadka, 1998 májusa)